

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 32/22, 19 Ağustos 2022)

Geçen hafta neler oldu?

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, partisinin 21. kuruluş yıldönümünde ülkenin 21 yıl öncesine göre “daha demokratik ve daha özgür” olduğunu öne sürdü; *“Bugün 2002’ye göre daha huzurluyuz. Eğitimden enerjiye, ulaştırmadan sağlığa, savunma sanayiinden teknolojiye, her alanda tarih yazan, destan yazan, gıptayla takip edilen bir Türkiye var”* dedi.
- İçişleri Bakanlığı'nın valiliklere gönderdiği "Üniversitelerde Güvenlik ve Barınma Tedbirleri" başlıklı genelgede, "başta barınma konusu olmak üzere sosyal medya üzerinden yapılacak dezenformasyon içerikli provokatif ve suç teşkil eden paylaşımda bulunanlar hakkında gerekli işlemler yapılması ve önleyici tedbirler alınması" talimatı verildi.
- Rusya Devlet Haber Ajansı TASS, S-400 hava savunma sistemlerinin ikinci partisinin Türkiye'ye gönderilmesi için Türkiye ve Rusya arasında anlaşma imzalandığını duyurdu.
- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Suriye'de Esad rejimiyle ikili ilişkilerin yeniden başlamasının işaretini verdi. Erdoğan da Suriye yönetimi ile görüşme konusunda, *"Siyasette dargınlık olmaz. Her an barış içinde olacaksınız. Her an görüşebilme imkânı yakalayacaksınız"* açıklaması yaptı.
- Türkiye ve İsrail, karşılıklı büyükelçi atayarak diplomatik temsil seviyesini yükseltme kararı aldı.
- Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Guterres ile Lviv'de bir araya gelen Erdoğan, *"Diplomatik sürecin canlandırılması için kolaylaştırıcı veya arabulucu rolü oynamaya hazırız"* açıklaması yaptı.
- Merkez Bankası, 24 yılın zirvesinde seyreden enflasyona rağmen, politika faizini yüzde 14'ten yüzde 13'e düşürdü. Kararın ardından Dolar 18 TL'yi aştı.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın verilerine göre iktidarın döviz kurundaki yükselişe karşı önlem olarak geliştirdiği Kur Korumalı Mevduat için Temmuz'da 23 milyar 361 milyon 576 bin TL ödendi. Son 5 ayda bütçeden ödenen para ise 60 milyar 596 milyon 811 bin TL'ye ulaştı.
- Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi aylık yüzde 5, yıllık yüzde 157,89 arttı.
- Mafya lideri Alaattin Çakıcı'nın eski avukatlarından Mehmet Sinan İnce, 2016 yılında HDP'li Milletvekili Garo Paylan'a TBMM'de suikast düzenlenmesinin planlandığını iddia etti. HDP Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, iddia üzerine suç duyurusunda bulundu. [Detaylar...](#)
- Türkiye Ermeni toplumundan Berk Acar, Denizli'nin Babadağ ilçesine kaymakam olarak atandı. Acar, Cumhuriyet tarihinin ilk Ermeni kaymakamı oldu.
- ‘Demans’ tanısı konulan HDP'li eski vekil Aysel Tuğluk hakkında verilen tahliye kararına savcılık, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Adalet Bakanlığı ve MİT Müsteşarlığı itiraz etti. Kobani Davası'nda hakkında tahliye kararı verilen Tuğluk, başka bir dosyadan hükümlü olması nedeniyle tahliye edilmedi.

- Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) eski İl Eş Başkanı ve Parti Meclisi üyesi Mehmet Candemir, tutuklu bulunduğu Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevi'nde; yüzde 96 engelli hasta tutuklu 68 yaşındaki İbrahim Yıldırım da Elazığ 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde hayatını kaybetti. Cezaevlerinde son 8 ayda, 42 mahpus hayatını kaybetti. Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin verilerine göre de, 2014'den günümüze hapishanede "intihar ettiği" açıklanan kişi sayısı 97.
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Diyarbakır Barosu'nun başvurusu üzerine, daha önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanıp uygulanmadığı konusunda bildirim hakkı bulunmayan barolara da bu hakkı tanıdı.
- Uluslararası çevre örgütleri, İzmir Aliğa'da yapılacak söküm işlemi için Brezilya'dan yola çıkan savaş gemisi Nae São Paulo'nun durdurulması için ortak çağrı yaptı. Atlantik boyunca 6 bin millik yasadışı yolculuk yapan yaklaşık 900 ton asbest içerdiği olduğu iddia edilen zehirli savaş gemisinin Eylül ayında İzmir'de olması planlanıyor.

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız “[COGITO ERGO SUM](#)” her hafta [YouTube](#) kanalımızda yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız](#)...

Gazetecinin haber paylaşımları suçlama konusu oldu

Hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle İstanbul Sabiha Gökçen Havaalanı'nda gözaltına alınan Mezopotamya Ajansı (MA) Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever'e sosyal medya ve haber paylaşımları suçlama olarak yöneltildi. Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturma

kapsamında gazeteci “halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek” ile suçlanıyor.

Kürtçe müzik dinlemek suç delili oldu

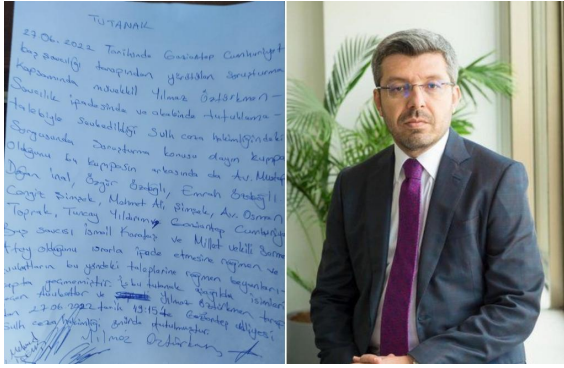
Aydın'da, Halkların Demokratik Partisi (HDP) üyesi 11 kadın hakkında "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" iddialarıyla dava açıldı. İlk duruşması 11 Kasım'da Aydın 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek davanın iddianamesinde yapılan etkinlik ve basın

açıklamaları ile medya organlarına verilen röportajlar suçlama konusu yapılırken etkinliklerde Kürtçe müzik dinlemek de suç delili olarak gösterildi.

Canan Kaftancıoğlu hakkında “Erdoğan’a hakaret” soruşturması

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, 12 Ağustos’ta İstanbul Planlama Ajansı merkezinde yapılan toplantıdaki konuşmasının “Cumhurbaşkanına hakaret” suçu kapsamında olduğu iddiası üzerine Canan Kaftancıoğlu hakkında resen soruşturma başlattı. Kaftancıoğlu konuşmasında, “Demokrasi yoluyla bir diktatörü bu ülkeden göndereceğiz” ifadelerini kullanmıştı.

Erdoğan’ın eski avukatıyla ilgili haberlere bir soruşturma daha açıldı

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal’ın şikayetiyle bu kez de Kısa Dalga yazarı Ersan Atar ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Sezgin Kesim’e soruşturma açıldı. Gazeteciler, “Mafyanın devletin yolunu kesme tutanakları ve devletin derin sessizliği” başlıklı haber nedeniyle İnal’ın “kişilik haklarına yönelik asılsız iftira ve ithamlarda

bulunmak” ile suçlanıyor. Gaziantep’te Vali, Belediye Başkanvekili ve Mustafa Doğan İnal’ın yolunun İnal’ın ortağı ve kuzeni olan mafya lideri Yılmaz Öztürkmen tarafından kesildiği iddiası ile ilgili haberde olayla ilgili soruşturmayı yürüten savcılığa verilen şikayet dilekçeleri ile bu dilekçelere karşı şüphelilerin verdiği ifadeler yer alıyordu. Söz konusu habere, İnal’ın başvurusu üzerine, erişim engeli getirilmişti.

Cemevine yer tahsis eden belediyeye dava

2015 yılında Diyarbakır’da Pir Sultan Abdal Kültür Derneği’ne cemevi açılması için yer tahsis eden dönemin Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanı Osman Baydemir ile 53 belediye meclis üyesi ve encümeni “görevi kötüye kullanmak” ile suçlandı. 2 yıla kadar hapis istemiyle hazırlanan iddianameyi kabul eden Diyarbakır 13. Asliye Ceza Mahkemesi,

dosya için görevsizlik kararı verdi. Mahkeme, dava dosyasındaki suçlamanın TCK’nin 247. maddesinde düzenlenen “zimmet” suçunu oluşturup oluşturmadığı konusunda değerlendirme yapma yetkisinin ağır ceza mahkemesinde olduğunu savundu.

Kadınlara hakaret eden imama tepki gösterenlere dava

Dersim'in Nazımiye ilçesinde, 16 Temmuz 2020 tarihinde dönemin kaymakamı Can Kazım Kuruca'nın 3 koruma polisi ile kadınlara hakaret eden ve görüntülerin sosyal medyada paylaşılması üzerine görevden alınan imam Adem Yılmaz'a tepki gösterenler hakkında dava açıldı. 89 kişi hakkında "hakaret" iddiasıyla Trabzon Cumhuriyet

Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunan Yılmaz, daha sonra şikayetini geri çekme karşılığında 4 bin TL istedi. Uzlaşmayı kabul etmeyen 22 kişi hakkında ise Trabzon 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı.

Sokak röportajlarıyla tanınan Youtuber'a saldırı

Sokak Kedisi adlı YouTube kanalının sahibi ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Rize Şube Başkan Yardımcısı Ebru Uzun Oruç ve eşi İstanbul'da saldırıya uğradı. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli hakkında sokak röportajı yaptıkları için tehdit ve hakaret mesajları alan Oruç,

saldırganların eşini silahla kovaladığını eşinin bir işyerine sığınarak canını kurtardığını belirterek; "Planlı ve kasten yapılan bu saldırı sadece bizlere değil, tüm kamuoyunun hak ve özgürlüklerine yapılmış olup, kınamayan, kınamaktan kaçınan, dile getirmeyen, tepkisini göstermeyen, iktidarından muhalefetine herkes bu suça ortak!" dedi.

Derya Büyükuncu hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" davası

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın koronavirüs olduğunu açıkladığı tarihlerde yaptığı paylaşımlar gerekçesiyle hakkında yakalama kararı çıkarılan eski milli yüzücü Derya Büyükuncu hakkında yürütülen soruşturma tamamlandı. Savcılık, Büyükuncu hakkında

"Cumhurbaşkanına hakaret" gerekçesiyle 8 yıl 2 aya kadar hapis cezası istemiyle dava açtı.

Gazeteciye "bayrağa hakaret" davası

Gazete Kadıköy Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Semra Çelebi, iki yıl önce attığı tweet nedeniyle "Türk Bayrağına hakaret suçlamasıyla" hakim karşısına çıkacak. Çelebi, davaya konu edilen tweetinde 2014 Onur Yürüyüşünden Gökkuşluğu bayraklı bir görüntüyü "bayrakları bayrak yapan velev ki

ibnelerdir" açıklamasıyla paylaşmıştı.

Animasyona “Erdoğan’a hakaret” soruşturması

Yusuf Kayaalp isimli YouTuber hakkında, yayınladığı videoda kullandığı Erdoğan animasyonu sebebiyle “Cumhurbaşkanına hakaret” soruşturması açıldı.

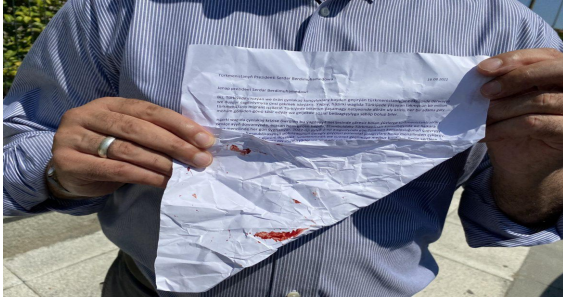
Zamları protesto eden öğrencilere soruşturma

Doğu Üniversitesi, yıllık ücretlere yaptığı yüzde 300’e varan zamlara karşı çıkararak eylem yapan öğrenciler hakkında disiplin soruşturması başlattı.

“Adalet Nöbeti” eylemine müdahale

Hasta ve infazları yakılan tutuklu yakınlarının, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Bahçelievler İlçe Örgütü binası önünde düzenlediği Adalet Nöbeti eylemine polis izin vermedi. Aralarında tutuklu yakınlarının da bulunduğu 27 kişi gözaltına alındı.

Türkmenistan Başkonsolosluğu önünde gözaltılar

Türkmenistan’ın İstanbul Başkonsolosluğu önünde “Türkmenistan Devlet Başkanına hitaben yazılmış mektupları” teslim etmek üzere bir araya gelen Türkmenistanlılara polis müdahale etti; çok sayıda kişi gözaltına alındı. Konsolosluk ve diğer pasaport işlemlerinin

aksaması nedeniyle mağdur olan Türkmenistan vatandaşları, daha önce de polis zoruyla toplandıkları İstanbul Havalimanı’nda zorla çıkarılmışlardı.

Hakkari ve Mardin’de eylem yasakları

Hakkari ve Mardin’de toplantı ve gösteri yürüyüşü ile basın açıklaması gibi eylem ve etkinlikler, 15 gün süreyle yasaklandı. Her iki kentte de yasaklar kesintisiz bir şekilde 3 yılı aşkındır valilikler tarafından sürdürülüyor. Eylem ve etkinliklerin "halkın güvenliği açısından sakıncalar doğurabileceği" öne sürülen valiliklerin yasak gerekçeleri ise hep

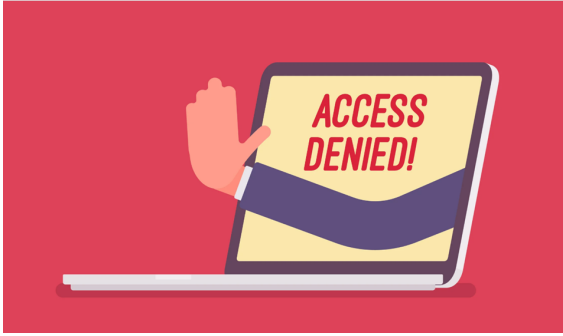
aynı; “devletin bütünlüğü, milli güvenlik ve Covid-19 salgınının yayılmasının önlenmesi...”.

İstinaf mahkemesi, gazeteci Ferhat Parlak'ın yeniden yargılanmasına karar verdi

Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, daha önce “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yargılanıp beraat ettiği davadaki deliller gerekçe gösterilerek aynı suçlamayla tekrar yargılanan ve 15 ay cezaevinde kalan

gazeteci Ferhat Parlak hakkındaki davanın reddi kararını bozdu. Silvan'da 2015 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasaklarına dair yaptığı haberler, sosyal medya paylaşımları, gizli tanık ifadeleri, yazdığı kitap, yaptığı röportajlar ve haber arşivindeki belge ve fotoğraflar nedeniyle yargılanan gazeteci hakkında Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi, dosyadaki suçlamaların daha önce Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanıp beraat ettiği dava dosyasındaki suçlamalarla aynı olduğuna kanaat getirerek davanın reddine karar vermişti. Gazetecinin dosya kapsamında yeniden yargılanmasına 3 Ekim'de başlanacak.

Haftanın erişim engelleri

İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği, aralarında dünyaca ünlü Brezilyalı karikatürist Carlos Latuff'un çizimlerinin de olduğu yabancı basında yer alan Cumhurbaşkanı Erdoğan karikatürleriyle ilgili diken.com.tr haber sitesinde yayınlanan 10 farklı haberi sansürledi. Aynı hakimlik bir diğer kararıyla da Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan ile ilgili çok

sayıda habere erişim engeli getirdi. Kararla birlikte çeşitli ihaleleri ve arazi işlerini konu alan 20'ye yakın içerik sansürlendi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal hakkında yayınlanmış 48 habere daha İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişim engeli getirildi. Mahkeme, İnal hakkındaki haberlerin “soruşturma dosyasına” yönelik olduğu iddiasıyla “kişilik haklarının ihlal edildiğini” ileri sürdü. Erişime engellenen haberler arasında İnal'ın “130 haber hakkında aldırıldığı erişim engeli kararı haberleri” de yer alıyor.

Jandarma Genel Komutanlığı 2022 atama ve terfi kararlarıyla ilgili olarak halktv.com.tr haber sitesinde yayımlanan “Jandarma atamalarında siyaset gölgesi” başlıklı haber, Samsun 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi.

Sözcü gazetesi yazarı Serpil Yılmaz'ın, AKP'li yöneticilerin ve bürokratların Borsa İstanbul'da “manipülasyon ve spekülasyon işlem” yaptıkları iddialarını aktardığı “Borsa'da ‘şebeke’ avı” başlıklı yazısı Ankara Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi.

İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı Ümit Özlale'nin, oteller zinciri bulunan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy hakkındaki açıklamalarını içeren haberler İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişime engellendi.

RTÜK Cezaları

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK); Halk TV, Haber Türk, TELE1 ve Netflix'e ceza verdi. Üst Kurula göre Halk TV'de yayınlanan Medya Mahallesi isimli programdaki değerlendirmeler Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı küçük düşürmüştü; Tele1 kanalı, görevi başında katledilen Kardiyolog Ekrem Karakaya'yla ilgili yayın yasağına uymamış. Habertürk, Teke

Tek isimli programdaki "Musa Peygamber" değerlendirmesi nedeniyle Diyanet'in şikayeti üzerine ceza aldı. Netflix'e ise 'eşcinselliği özendirdiği' iddiasıyla hedef alınan 'Jurassic Word Kretase Kampı' adlı animasyon nedeniyle yayını katalogdan çıkartma cezası verildi. Üst Kurul toplantısından, müzik platformu Spotify'a da ceza çıktı. Listelere verilen başlıklar için cezai yaptırım uygulayan RTÜK, "milli manevi değerlere, cumhurbaşkanına ve devlet büyüklerine hakaret içerdiğini; örgüt propagandası yapıldığını" öne sürdüğü çalma listeleri ile podcast içeriklerinin platformdan kaldırılmasına karar verdi.

Tekel Bayileri Platformu Başkanına para cezası

Tarım ve Orman Bakanlığı, alkollü içecekler ve tütün mamullerine yönelik fiyat artışlarını "son tüketici fiyat listeleri" eşliğinde sosyal medya hesabından eleştiren Tekel Bayileri Platformu Başkanı Özgür Aybaş hakkında 50-250 bin TL tutarında idari para cezası talep etti. Bakanlık, Aybaş'ın ilgili ürünlerin reklamını yaptığını

ileri sürüyor. Aybaş'ın bira bardağı ile çekindiği fotoğraf da tebliğ edilen dosyasında yer alıyor.

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği'nin Barışçıl Toplantı ve Gösteri Hakkı İzleme Bülteni yayınlandı

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, Nisan – Haziran 2022 arasındaki 3 aylık verileri içeren "Barışçıl Toplantı ve Gösteri Hakkı İzleme Bülteni"ni yayınladı. Derneğin paylaştığı verilere göre, 3 ayda Türkiye'de en az 79 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edildi, bu müdahalelerde en az 1299 kişi gözaltına alındı. Aynı dönemde; 25 genel, 9 spesifik

yasaklama kararı ile 16 ilde toplam 34 defa barışçıl toplantı ve gösteri hakkı mülki idare tarafından kısıtlandı. Alınan yasaklama/kısıtlama kararlarının 15'i tekrarlayan kararlar iken, 3 ayda 6 genel kararla Hakkari en fazla yasaklama kararı ilan edilen il oldu. Hakkari'yi; 5'er karar ile Mardin ve Van, 4 karar ile de İstanbul takip etti. Kesintisiz yasaklar Hakkari ve Mardin'de 3 yılı aşkındır, Van'da da 5 yıl 7 ayı aşkındır sürmekte... Bültenin tamamına ulaşmak için [tıklayınız](#).

Expression Interrupted'ın ifade ve basın özgürlüğü raporu yayınlandı

Expression Interrupted, 2022'nin ikinci çeyreğini kapsayan "İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi" raporunu yayınladı. Rapora göre, 3 ayda 116 davada 168 gazeteci yargılanırken, 9 gazeteci toplam 17 yıl 6 ay 12 gün hapse mahkum edildi. 12 gazeteci hakkında yeni dava, 9 gazeteciye ise soruşturma açıldı.

2022'nin ikinci çeyreğinde; 14'ü haber takibi esnasında olmak üzere 38 gazeteci gözaltına alınırken, 16 gazeteci tutuklandı. Gazetecilere yönelik en az 9 saldırı, engelleme ve/veya tehdit hadisesi yaşandı. Raporun tamamına ulaşmak için [tıklayınız](#).

AYM kararları

Anayasa Mahkemesi (AYM), yayımladığı bir kitap nedeniyle "müstehcenlik" suçlamasıyla yargılanan Sel Yayıncılık sahibi İrfan Sancı'nın başvurusunda ifade özgürlüğü ihlali kararı verdi. İtalyan asıllı Fransız şair, yazar ve sanat eleştirmeni Guillaumume Apollinaire'nin "Genç Bir Don Juan'ın Maceraları" adlı kitabı nedeniyle suçlanan Sancı, İstanbul 2. Asliye

Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davada da önce beraat etmiş, ancak Yargıtay'ın bozma kararı sonrası yeniden yapılan yargılamada kovuşturmanın ertelenmesine ve hakkında 3 yıl denetimli serbestlik hükümlerinin uygulanmasına karar verilmişti.

Anayasa Mahkemesi (AYM), taşeron şirkete bağlı olarak Kütahya Halk Sağlığı Müdürlüğü'nde görev yaptığı sırada taşeron işçilerin gördüğü baskılar ve kurum yöneticileri ile ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle iş akdi feshedilen Kadri Eroğul'un başvurusunda da ifade özgürlüğü ihlali kararı verdi. AYM ayrıca, o dönemde Kamu Taşeron Çalışanları Derneği'nin (KATAŞ-DER) Genel Başkanlığı görevini de yürüten Eroğul'un, "taşeron işçilere ilişkin meselelerde bildireceği görüşlerin dernek başkanlığı görevinin de bir gereği olarak -temsil ettiği sivil toplum kuruluşunun ilgi alanındaki- toplumsal meseleleri de kapsadığı kabul edilmelidir" dedi.

Cumhuriyet gazetesi ve İBB'ye para cezası

Kişisel Verileri Koruma Kurulu; Cumhuriyet gazetesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Metro İstanbul şirketine, AKP İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan'ın çift maaş aldığına dair haberler nedeniyle para cezası verdi. "Kavakçı için de çift maaş iddiası" haberi nedeniyle 40 bin TL idari para cezasına çarptırılan şirketin kişisel verilerin korunması

yükümlülüğünün yerine getirilmediği savunulurken, gazeteye de kişisel verilere yer verildiği gerekçesiyle 30 bin TL para cezası verildi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

* Adli tatil nedeniyle önümüzdeki hafta takip ettiğimiz davaların duruşması bulunmamaktadır...